

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/88/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2619200714
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2619200714.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: W. M., nar. X.X.XXXX, X. M., nar. XX.X.XXXX a P. M., nar. XX.X.XXXX, všetky bytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, deti rodičov: A. N., nar. X.XX.XXXX, bytom L. B. XXXX/XX, A. V., právne zastúpená JUDr. Alenou Arbetovou, advokátkou, Námestie sv. Martina 3A, Holíč a W. M., nar. X.X.XXXX, bytom N. F. XXXX/XX, A. V., o návrhu navrhovateľov: 1/ D. M., nar. XX.X.XXXX a 2/ M. M., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom C. XXX/XX, K., o úpravu styku navrhovateľov 1/, 2/ (starých rodičov) s maloletými deťmi, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 11. júla 2019, č.k. 7P/20/2019-45, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že upravuje styk starých rodičov D. M. a M. M. s maloletými deťmi W. a X. tak, že starí rodičia sú oprávnení sa s maloletými deťmi stretávať prvú párnú nedeľu v mesiaci od 15.00 hod. do 17.30 hod.. Starí rodičia si v určenom čase maloleté deti prevzmu od otca maloletých v mieste jeho bydliska, v prípade ak deti nebudú u otca, tak si ich prevzmu od matky v mieste jej bydliska a po skončení styku ich v určenom čase odovzdajú matke maloletých v mieste jej bydliska.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Senica, č.k.6P/5/2018-44 zo dňa 15.6.2018 v časti odovzdávania malol. W. a X. pri skončení styku s otcom v prvú párnú nedeľu v mesiaci.

Návrh na úpravu styku starých rodičov s malol. P. sa zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním upravil styk starých rodičov D. a M. M. s maloletými deťmi W., X. a P. tak, že starí rodičia sú oprávnení s vnúčatami sa stretávať jedenkrát do mesiaca, a to každú poslednú sobotu v mesiaci v čase od 10.00 hodiny do 15.00 hodiny s tým, že matka je povinná deti na stretnutie so starými rodičmi riadne a včas pripraviť a v určený čas ich starým rodičom pred bydliskom maloletých detí odovzdať a v určený čas je povinná deti od starých rodičov pred bydliskom detí prevziať a starí rodičia sú povinní maloleté deti si od matky v určený čas riadne a včas prevziať pred bydliskom maloletých detí a v určený čas sú povinní deti matke pred bydliskom detí odovzdať. Zároveň súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a to v súlade s ustanovením § 52 CMP. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že navrhovatelia 1/, 2/ - starí rodičia maloletých detí sa domáhali úpravy ich styku s maloletou W., X. a P. tak, že sú oprávnení sa s nimi stretávať v intervaloch dva víkendy do mesiaca, jeden týždeň počas letných prázdnin a jeden týždeň počas vianočných sviatkov, bez bližšej špecifikácie. Na pojednávaní zhodne uviedli, že styk žiadajú upraviť tak, že sa s nimi budú stretávať jedenkrát do mesiaca posledný víkend v mesiaci od soboty 09.00 hod. do nedele 13.00 hod. a jeden týždeň počas letných prázdnin prvý augustový týždeň a to z

dôvodu, že matka detí im stretávanie s vnúčatami neumožňuje, manželstvo ich syna W. M. s matkou detí bolo rozvedené v roku 2018 a od rozvodu sa s vnúčatami nestretávajú, keďže matka maloletých detí toto neumožňuje ani ich synovi ako otcovi detí. Matka s návrhom nesúhlasila, uviedla, že návrh starých rodičov nie je zdôvodnený, javí sa ako účelový, v čase styku otec každý víkend navštevuje aj s deťmi starých rodičov, pretože nevie variť a u starých rodičov spoločne s deťmi aj prespáva. Takto styk otca a starých rodičov s deťmi prebiehal do septembra 2018. Od tohto času sa maloletá W. odmieta s otcom stretávať, nechce s ním komunikovať, vyhlásila, že viac k otcovi nepôjde, avšak jednoznačný dôvod matke povedať nechce. Otec maloletých detí a opatrovník súhlasili, aby bol styk starých rodičov s maloletými deťmi upravený súdom. Súd po vykonanom dokazovaní zistil, že z manželstva A. M. a W. M. pochádzajú tri deti a to maloletá W., maloletá X. a maloletá P.. Rozsudkom, č.k. 6P/5/2018 zo dňa 15.6.2018 bolo manželstvo rodičov rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné a zároveň bol upravený styk otca s deťmi tak, že tento je oprávnený sa s maloletými stretávať každý párný týždeň v roku od piatku od 18.00 hod. do nedele 15.00 hod.. Matka spolu s deťmi býva v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve starej matky P. N.. Styk otca s maloletými deťmi bol pravidelný do konca letných prázdnin 2018. Od septembra 2018 nebola maloletá W. s otcom vôbec, maloletá X. chodí nepravidelne a maloletá P. je s otcom vždy, ako je uvedené v rozsudku. Vyživovaciu povinnosť si otec plní pravidelne, otec zostal bývať v A. V., obýva jednoposchodový rodinný dom, primerane udržiavaný. V čase, keď sú deti u neho, chodí s nimi aj k starým rodičom do K., kde spolu trávajú väčšinou celú sobotu. Opatrovník prešetril pomery aj v domácnosti starých rodičov - navrhovateľov a zistil, že obývajú rodinný dom v ich spoločnom vlastníctve. Keď deti zostanú u nich v domácnosti spať, každé má svoje lôžko, domácnosť je zariadená, udržiavaná v čistote, poriadku. Navrhovateľka Z/ doznala, že maloletá W. od septembra 2018 vôbec nebola v ich domácnosti. Maloletá X. od Vianoc 2018 nechodí pravidelne a maloletá P. chodí pravidelne. Deti trávajú čas v ich domácnosti keď ich má otec, väčšinou v sobotu. Hrajú sa spolu karty, v susedstve býva ich krstná mama - sestra otca, ktorá má tiež dve deti, stará matka im vždy navarí, napečie čo chcú, čo majú rady. Starí rodičia majú za to, že s vnučkami majú pekný vzťah, chceli by sa s nimi stretávať aspoň jednu sobotu v mesiaci. Súd vykonal neformálny pohovor s maloletými deťmi W. a X.. Maloletá W. uviedla, že k starým rodičom ísť nechce, lebo jej pokazili prvé sväté prijímanie, plakala, s plačom prišla aj domov, inak sa jej nič zlé u starých rodičov nestalo, len sa jej nepáčilo, že babka a otec ju vyslúchali čo robí maminka, kde chodí. Maloletá X. opakovala takisto, že k starým rodičom ísť nechce, pretože keď bola u nich, hrala sa len na tablete, babka piekla čokoládové buchty, dedko je lepší. Niekedy keď babka M. prišla k bránke babky N. búchala na bránku. Maminka im vždy pripraví veci, keď majú ísť k otcovi, oni tam ísť nechcú, sami mu to povedia a on si potom zoberie len P., ktorá po návrate od otca je zlá, trhá ich za vlasy, driape, všimla si to aj maminka. V priebehu výsluchu maloletá W. prestala plakať, rozhovorila sa spontánne, ale nie tak, ako maloletá X., ktorá je zhovorčivá, usmievavá. Maloletá X. od septembra bude navštevovať druhý ročník a maloletá W. piaty. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 25 ods. 5 zákona o rodine a článku 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že maloletá W. a X. sú začlenené do školského kolektívu, odluku od matky zvládajú, nie je preto dôvod, aby sa nestretávali so starými rodičmi zo strany otca. Matka sa so starými rodičmi zo strany otca nevedia dohodnúť na stretávaní navrhovateľov s vnučkami, je preto potrebné pre možnosť budovania kontaktu tejto rodinnej väzby upraviť styk starých rodičov, aby mala zrozumiteľný základný rámec. Súd upravil styk v rozsahu 5 hodín počas jednej soboty v mesiaci, pričom tento rozsah v súčasnosti považuje za postačujúci a primeraný východiskový moment k zlepšeniu vzťahu maloletých, najmä W. a X. k starým rodičom. Súd mal preukázané, že stretávanie sa otca s maloletými W. a X. začína mať vážne problémy a trhliny, pričom len pobyt detí u otca zabezpečil to, že vnúčatá sa dostali aj na návštevu k starým rodičom, teda navrhovateľom. Ak deti nechodia k otcovi, ani k starým rodičom, je pochopiteľný a odôvodnený postup navrhovateľov, aby o ich práve stretávať sa so všetkými vnučkami, rozhodol súd. Súd však môže upraviť styk dieťaťa so starými rodičmi len za splnenia oboch zákonných podmienok, t.j. takáto úprava súdnym rozhodnutím musí byť v záujme dieťaťa a zároveň to musia vyžadovať pomery v rodine. Súd má za to, že naplnenie obidvoch podmienok bolo preukázané. Súd je presvedčený, že v záujme všetkých detí M. je, aby boli v kontakte aj so starými rodičmi zo strany otca, pretože tiež títo ich môžu obohatiť vedomosťami získanými svojimi životnými skúsenosťami, čím môžu rodičom detí napomôcť deti vychovávať. Súd nezistil, ani mu nikto z účastníkov neponúkol žiaden dôkaz, z ktorého by bolo preukázané, že by navrhovatelia neboli dobrým ľudským vzorom pre svoje vnučky. Sú to ľudia po zdravotnej stránke spôsobilí, slušní, pracovití, v obci K. požívajúci dobrú povesť. Vnučky majú radi, chcú ich vidieť dorastať, dospievať. Ak stará matka nezvládla emócie a svojím nevhodným správaním pokazila maloletej W. prvé sväté prijímanie, nebola v tom incidente však sama, takáto ojedinelá nepríjemnosť nemôže zmať všetko to dobré, čo pre svoje vnučky doteraz od ich narodenia urobila. Bude na matke,

aby vhodným spôsobom primeraným ich veku a chápaniu deťom vysvetlila, že majú dvoch rodičov a od toho sa odvíjajúce dve najbližšie rodiny, v ktorých všetci členovia ich majú nadmieru radi a záleží im na nich. Navrhovatelia majú vytvorené všetky bytové a rodinné podmienky k tomu, aby boli príkladným vzorom do života pre svoje vnučky, aby ich život obohatili životnou múdrosťou, skúsenosťou a vzorom, ktorými disponujú výlučne len starí rodičia, ktorí sú schopní dať vnúčatám to, čo im rodičia dať nevedia, pretože rodičia nemajú odžitého toľko, čo starí rodičia. Bude na navrhovateľoch, aby využili danú im príležitosť a vnučkám sa patrične, zmysluplne venovali, chodili s nimi na krátke výlety, učili ich to, čo vedia len starí rodičia, aby niekedy, keď vnučky budú dospelé, spomínali na nich s láskou a nezostala im v pamäti len nepríjemnosť z prvého svätého prijímania maloletej W..

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podala odvolanie matka maloletých detí. Uviedla, že ak súd poukazuje na najlepší záujem dieťaťa, musí tento svoj myšlienkový proces bezpodmienečne rozvíeť. Nepostačuje len poukázanie na múdrosť, či skúsenosť starých rodičov, ktorá je neuchopiteľným ale navyše aj neurčitým a nedefinovateľným pojmom. Súd sa nevysporiadal s participáciou maloletých na samotnom konaní úplne, neočakávane a napriek svojmu neustálemu poukazovaniu na práva maloletých detí nebral do úvahy názor detí, ktorý bol prezentovaný nielen pred kolíznou pracovníčkou pred pojednávaním, ale aj priamo pred sudcom v deň pojednávania 11.7.2019. Deti svoje predvolanie na pojednávanie niesli zle, maloletá W. zle spala, nejedla, vracala. Zo stresu po vstupe do budovy súdu sa obe rozbehli na WC, kde maloletá W. začala plakať. Skutočnosť, že navrhovatelia aj napriek veku maloletých detí trvali na ich výsluchu, je dostatočným ukazovateľom nerešpektovania práv maloletých detí a nezameniteľným sprievodným znakom uprednostňovania svojich vlastných záujmov nad záujem a najmä psychickú pohodu svojich vnučiek. Obe maloleté opakovane na pojednávaní zhodne uviedli, že nechcú ísť k starým rodičom, čo maloletá W. okrem správania sa starej matky na svätom prijímaní odôvodnila aj tým, že po príchode k starým rodičom sú podrobované výsluchu aj ohľadne svojej matky, vrátane jej ohovárania. Starí rodičia spoločne s otcom dokonca deti nahovárajú proti matke i starej matke zo strany matky. Naposledy maloletá P. po návrate od starých rodičov označila sestru matky vulgárnym názvom. Deti pri svojom výsluchu poukázali na nevhodné správanie sa navrhovateľky. Záujem maloletého dieťaťa treba vždy chápať ako limit moci dospelých nad dieťaťom, pretože v jeho zmysle môžu dospelí konať len to, čo dieťa a jeho záujem chránia. Z rozhodnutia je zrejmé, že súd svoju moc nad maloletými deťmi uplatnil bez akéhokoľvek limitu. Súd obmedzil práva detí v prospech práv starých rodičov spôsobom, ktorý nielenže nemá zákonný dôvod, ale navyše ani obdobu v rozhodovacej praxi. Súd rozhodnutím zobral deťom jeden víkend z dvoch víkendov trávených s matkou, hoci súdna prax a odborná verejnosť vyžadujú rovnomerné rozdelenie víkendov medzi oboch rodičov., ktorí majú nepochybne právo byť so svojimi deťmi vždy aspoň dva celé víkendy v mesiaci. Spočiatku po výsluchu detí na ÚPSVaR opatrovníčka navrhla, aby návrh starých rodičov súd zamietol. Vychádzala z toho, že W. odmietla stretávať sa so starými rodičmi a maloletá X. uviedla, že považuje doterajší priebeh styku za dostatočný. Po rozhodnutí súdu starí rodičia by mali tráviť s vnučkami tri víkendy v mesiaci, pretože aj otec, pokiaľ má určený styk, tak s deťmi trávi čas u starých rodičov, zatiaľ čo ona, ako ich matka, len jeden víkend. Bez toho, aby sa opatrovníčka s deťmi opätovne stretla, aby sa nejako zmenili okolnosti, zmenila svoj pôvodný názor a požadovala styk v rozsahu, ktorý možno označiť dokonca ako styk nad rámec rodičovských práv. Právo dieťaťa vyjadriť svoj názor a ovplyvniť ním aj konečné rozhodnutie súdu, je súčasťou koncepcie ochrany detí už desiatky rokov. S uvedeným právom je nepochybne nevyhnutné spojiť aj riadne odôvodnenie rozhodnutia, týmto právom sa zaoberajúce. Súd jasne a zrozumiteľne uvedený názor maloletých detí nebral do úvahy, čím sa samotné rozhodnutie odklonilo od zákonnosti a súd od svojej povinnosti. Navrhovatelia sa celé konanie bez akéhokoľvek relevantného dôvodu dovoľávali úpravy styku v rozsahu, ktorý náleží len rodičom. Starí rodičia majú v zmysle práva právo na styk s vnukmi v medziach styku určeného rodičovi ich vnukov, nie však na úkor druhého rodiča, či navyše nad práva rodičov samotných. Nesúhlasí tiež s konštatáciou súdu, že obe podmienky pre úpravu styku boli splnené. Autoritatívna úprava styku maloletých s navrhovateľmi nie je potrebná a navyše ani nie je v záujme maloletých. Tento záujem ani neskúmal. Navrhovatelia robia všetko preto, aby deťom znepríjemnili život. Po pojednávaní vracajúca sa maloletá P. od otca a starých rodičov robila ostatným deťom zle, sústavne ich bila a kričala, všetko im brala, že to je len jej, čo vyvrcholilo dňa 14.7.2019, kedy sa maloletá P. vrátila od otca a jeho rodičov s plačom, že chce tatinka, maminku nechce, stále so sebou šklbala. V noci sa stále budila, plakala, hľadala si rôzne zámienky, bola úplne nezvládnuteľná. Keď sa ju matka snažila upokojiť, vždy reagovala rovnakým spôsobom „môj tatinko povedal“. Matka nadobudla dojem, že maloletá P. je permanentne svojím otcom a jeho rodičmi manipulovaná voči nej a celej jej rodine, s cieľom narušiť ich vzájomné

vzťahy. Maloletá P. sa stále dožadovала tatinka, dňa 21.7.2019 poslala otcovi smsku, aby si pre maloletú P. prišiel a od uvedeného dňa je maloletá P. uňho, resp. jeho rodičov, takže aj v tejto časti je rozhodnutie nedôvodné a nevykonateľné. Navrhla preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na úpravu styku starých rodičov s maloletými deťmi zamieta alebo alternatívne rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Navrhovatelia 1/, 2/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedli, že v odvolaní sa uvádza, že súd prihliadal na múdrosť a skúsenosti starých rodičov a toto uvádza ako neuchopiteľný a navyše neurčitý a nedefinovateľný pojem. Takisto môže byť skúsenosť a starostlivosť matky maloletých detí definovaná ako neuchopiteľný a nedefinovateľný pojem. Nechápam, ako môže otec detí a oni ovplyvniť názor detí a štváť ich proti matke, keď sa s nimi nerozprávajú a nestretávajú. Maximálny vplyv na deti má predsa prostredie a osoby s ktorými žijú v spoločnej domácnosti. Súd rozhodol správne, neurobil autoritatívne rozhodnutie, keď umožnil starým rodičom sa stretávať s deťmi každý tretí víkend v mesiaci. Navrhovatelia, ak by mali možnosť vídať sa s vnúčatami v období, kedy s nimi môže byť otec, teda ich syn, by o úpravu styku nežiadali, ale nakoľko sa deti nestretávajú ani s vlastným otcom, nemali inú možnosť, ako žiadať súd o úpravu styku s maloletými deťmi. Matka najmladšiu dcéru jednoducho zbalila s minimálnym množstvom osobných vecí, vypýtala si peniaze za pas a obuv, ktorú kúpila, a napísala otcovi detí, aby si pre maloletú prišiel. Matka ani raz, odkedy dala dieťa otcovi, t.j. od 21.7.2019 nekontaktovala otca, aby sa spýtala ako sa dcéra má, či je zdravá, v poriadku, či niečo nepotrebuje. Dokonca ani vtedy, keď si otec prišiel pre deti k ich matke tak, ako mu prislúcha podľa rozsudku a najmladšiu dcéru mal v aute so sebou, tak ani vtedy sa jej matka neprišla na ňu pozrieť, ani sa s ňou nepozdravila, neobjala, akoby tam dieťa ani nebolo a dokonca ani starší súrodenci neprejavili ani najmenší záujem sa so sestrou porozprávať. Tento obraz jasne vykresľuje vzťah matky k deťom a dopad jej výchovy a vplyvu na všetky tri deti. To, že najmladšiu dcéru zverila do starostlivosti otcovi, je pre zdravý vývoj dieťaťa to najlepšie, čo sa mu mohlo stať. Myslia si, že ten, kto ovplyvňuje deti, aby bojkotovali stretávanie s otcom, je ich matka, ktorá na nich vytvára psychický, fyzický nátlak, preto by navrhovali stretnutie detí s detským psychológom, bez prítomnosti matky. Pre rodinu, i keď sú manželia rozvedení, je dôležitý styk oboch rodičov s deťmi. Stále, za akýchkoľvek zmenených podmienok, to budú ich rodičia a to, aký vzťah budú mať deti s rodičmi, ovplyvní ich budúci vývoj a vzťahy v dospelosti. Nesúhlasia s odvolaním, trvajú na upravenom styku detí s nimi, ako starými rodičmi, nakoľko je to pre nich jediný spôsob, ako svoje vnučky môžu vidieť a v súčasnosti je to jediný spôsob, ako udržať súrodenecký vzťah medzi vnúčatami.

4. Matka maloletých v písomnom stanovisku k vyjadreniu navrhovateľov k jej odvolaniu uviedla, že s týmto vyjadrením navrhovateľov nesúhlasí, zotráva na odvolaní. Navrhovatelia bez akýchkoľvek dôkazov naznačujú, že vytvára na dcéry psychický a fyzický nátlak, aby nechodili za starými rodičmi alebo že im dokonca vytvára prostredie, ktoré je pre nich nevhodné. Jej výchovu napádajú, hoci produktom tej ich je syn, ktorého musela dlhodobo živiť a ktorý už aktuálne neuhrádza absolútne žiadne výživné na svoje deti. Navrhovatelia odmietajú aj právo dieťaťa ovplyvniť svojím názorom rozhodnutie o ňom samotnom. Navrhovatelia stále v úmysle získať pre seba práva, ktoré im ako blízkym osobám v zmysle práva ani neprináležia, navrhujú dokonca znalecké dokazovanie a to hoci boli sami svedkami, aký stres deťom ich výsluch na pojednávaní spôsobil. Nepreukázali, že by úprava styku, ktorou prichádza k svojvoľnému obmedzovaniu práv dieťaťa v takej elementárnej veci, ako je jeho právo byť s matkou aspoň dva celé víkendy v mesiaci, bola v záujme detí, najmä keď dcéry pre neschopnosť otca postarať sa o nich a navariť im počas ich stretávok s otcom, vždy idú k jeho rodičom. Teraz podľa rozhodnutia súdu majú tráviť tri víkendy v mesiaci, dva víkendy s otcom a jeden víkend sami s navrhovateľmi a to je i nad rámec práv rodiča. Argumentácia navrhovateľov spočívajúca práve na nestretávaní sa dcér s ich otcom je bezpredmetnou. Zákon o rodine nespája neprebehnutia styku detí s oprávneným rodičom zo subjektívnych dôvodov, či dokonca na základe rozhodnutia detí, ktoré navyše otec detí plne rešpektuje, s právom ďalších osôb podať návrh podľa § 25 ods. 5 ZoR. Súd sa v rozsudku nezaoberal prečo nezohľadnil participáciu dieťaťa na rozhodnutí a odmietavý postoj detí, ktoré boli vypočuté súdom v rámci konania k stretávaniu sa s navrhovateľmi a bez odôvodnenia stanovil styk navrhovateľov na úkor času matky s deťmi. Vzťah detí k starým rodičom sa začal meniť po incidentoch matky, otca a otca voči maloletej W.. Najskôr maloletá W. a časom i maloletá X. odmietali ísť k otcovi, čo otec vždy akceptoval. Situáciu riešila cez kolíziu opatrovníčku, ktorá to riešila aj s psychológom, avšak nepodarilo sa zistiť odmietavý postoj maloletej W. k otcovi, ani to, čo sa medzi otcom a maloletou W. stalo. Podanie návrhu zo strany starých rodičov situáciu ešte viac vyhrtilo, premietlo sa to do psychiky detí, najmä u maloletej W., ktorá sa začala o ňu báť, zle spávala. Najväčšie zmeny v správaní sa vyskytli u maloletej P. a to

najmä po jej návrate zo styku s otcom. Bolo evidentné, že otec, ako aj rodiča otca s ňou manipulujú a zaťahujú ju do svojich intríg. Navádzajú ju voči nej i sestram, aktuálne je maloletá P. u starých rodičov v K., ktorí dosiahli to, po čom túžili, že nahrádzajú otcovu starostlivosť. Maloletá prestala chodiť do škôlky, kde chodila rada, tým sa izolovala nielen od matky, sestier, ale aj od svojich kamarátov v škôlke. Je jej bránené v styku s maloletou P., ako aj v styku P. so sestrami. Otca opakovane žiadala o stretnutie s maloletou P., tento však stretnutie nezabezpečil, oznámil, že keď chce P. vidieť, má prísť aj s maloletou W. a X. k nemu, čo je však opätovne problém, nakoľko sa maloletá P. nachádza v K., u rodičov otca. Dcéry dostatočne a opakovane vysvetlili prečo k navrhovateľom nechcú chodiť, uvedené taktiež navrhovatelia nevyvrátili, teda slovné a vyfabulované útoky voči jej osobe, ktoré sa momentálne už prenášajú aj do ich podaní, sa skutočne diali. Je pochopiteľné, že dcéry nechcú chodiť do prostredia, v ktorom prebiehajú slovné útoky a napádanie jediného rodiča, ktorý sa o nich riadne staral. Toto prostredie však podľa detí vytvára stará matka, ktorá v urážkach a výmysloch pokračuje aj cez súd. Teda, ak navrhovatelia hľadajú dôvod, prečo ich vnučky odmietajú, mali by hľadať oveľa bližšie a neznižovať sa k útokom na rodiča, ktorý sa o ich vnučky celý život plnohodnotne, vrátane finančného zaistenia stará.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - rodič dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné, preto je napadnutý rozsudok potrebné zmeniť.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 7P/20/2019 je úprava styku maloletých detí W., X. a P. so starými rodičmi D. a M. M. (navrhovateľmi 1/, 2/), ktorého sa navrhovatelia dožadovali v rozsahu jedenkrát do mesiaca a to posledný víkend v mesiaci od soboty 09.00 hod. do nedele 13.00 hod. a počas letných prázdnin prvý augustový týždeň od 1.8. 09.00 hod. do 7.8. 19.00 hod.

7. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd upravil styk navrhovateľov 1/, 2/ s maloletými W., X. a P. tak, že sú oprávnení s vnučkami sa stretávať jedenkrát do mesiaca a to každú poslednú sobotu v mesiaci od 10.00 hod. do 15.00 hod..

8. Z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že rodičia maloletých detí sú rozvedení. Všetky tri maloleté deti boli rozsudkom Okresného súdu Senica, č.k. 6P/5/2018-44 zo dňa 15.6.2018 zverené do osobnej starostlivosti matky, otcovi maloletých bolo určené prispievať na ich výživu a zároveň bol upravený styk otca s maloletými tak, že tento je oprávnený sa s deťmi stretávať každý páry týždeň v roku od piatka 18.00 hod. do nedele 15.00 hod. Maloletá W. sa v súčasnosti odmieta s otcom stretávať, maloletá X. sa s ním stretáva nepravidelne a maloletá P. sa s otcom stretáva pravidelne v súlade s rozhodnutím súdu. Počas realizácie styku otca s maloletými deťmi, títo s otcom pravidelne navštevovali aj starých rodičov, teda navrhovateľov. V odvolacom konaní matka uviedla, že maloletá P. je od júla 2019 na základe dohody rodičov v starostlivosti otca, ktorú skutočnosť potvrdili aj navrhovatelia.

9. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie, pokiaľ sa týka maloletej W. a maloletej X. rozhodol správne, keď považoval za dôvodné upraviť styk maloletých detí so starými rodičmi v súlade s § 25 ods. 5 Zákona o rodine. Tu súd dostatočne odôvodnil potrebu úpravy styku, prínos starých rodičov vo výchove maloletých detí a aj záver, že tento styk je v záujme maloletých. Je pravdou, že maloleté dieťa má právo vyjadriť svoj názor, avšak to neznamená, že súd je týmto vysloveným názorom viazaný. Maloleté deti, najmä maloletá W. sa vyjadřila, že sa nechce stretávať so starými rodičmi, ako dôvod uviedla incident na jej prvom svätom prijímaní a skutočnosť, že stará matka sa jej vypytuje na matku a túto ohovára. Odvolací súd tieto dôvody nepovažoval za spôsobilé vylúčiť navrhovateľov zo života maloletých detí. Na starých rodičov navyše neboli zistené žiadne negatívne relácie, takže odvolací súd tak mal za to, že je dôvodné upraviť styk navrhovateľov 1/, 2/ s maloletou W. a X., avšak práve na súčasný postoj maloletých detí k styku so starými rodičmi, považoval rozsah tohto styku určený napadnutým rozsudkom na neprimerane široký. Za dostačujúci považoval rozsah v trvaní 2,5 hodiny mesačne, kedy počas tejto doby budú mať starí rodičia možnosť stretnúť sa s vnúčatami, na tieto výchovne pôsobiť a tráviť s nimi čas a snažiť sa vylepšiť vzájomné vzťahy. Odvolací súd považoval za dôvodnú aj námietku matky tvrdenú v odvolaní, že úpravou styku so starými rodičmi jej zostane na trávenie času s deťmi počas víkendov len jeden víkend. Odvolací súd preto určil styk navrhovateľov s maloletou W. a X. na každú prvú páru nedeľu v mesiaci od 15.00 hod. do 17.30 hod., teda po skončení určeného styku s otcom, kedy si starí rodičia

maloleté deti W. a X. prevezmú od otca v mieste jeho bydliska, v prípade, že deti nebudú v určenom termíne u otca, si tieto prevezmú od matky v mieste jej bydliska. Po skončení styku deti vrátia matke v mieste bydliska matky.

10. Pokiaľ sa týka maloletej P., tak odvolací súd nepovažoval za dôvodné upravovať styk maloletej P. s navrhovateľmi 1/, 2/, nakoľko z obsahu spisu vyplynulo, že navrhovatelia sa pravidelne s maloletou P. stretávali a aj stretávajú, keďže s touto sa pravidelne stretáva otec, ktorý s ňou svojich rodičov, teda navrhovateľov, navštevuje. Navyše od júla 2019 je maloletá P. v starostlivosti otca, takže styk navrhovateľov s maloletou P. sa realizuje a nie je potrebná jeho úprava súdom. W. v časti úpravy styku starých rodičov s maloletou P. odvolací súd považoval za dôvodné návrh zamietnuť.

11. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd v súlade s ust. § 388 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku, teda určil styk navrhovateľov 1/, 2/ s maloletou W. a X. na každú prvú párnú nedeľu v mesiaci od 15.00 hod. do 17.30 hod. s tým, že starí rodičia si v určenom čase maloleté deti prevezmú od otca maloletých, u ktorého by sa mal realizovať styk počas prvej párnej nedele alebo v prípade, ak deti u otca nebudú, si tieto prevezmú od matky v mieste jej bydliska a po skončení styku v určenom čase maloleté deti odovzdajú matke v mieste jej bydliska. Týmto odvolací súd zmenil doposiaľ upravený styk otca s maloletou W. a X. a to v časti ich odovzdávania pri skončení styku v prvú párnú nedeľu v mesiaci a návrh na úpravu styku starých rodičov s maloletou P. zamietol.

12. O nároku na náhradu trov tohto konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

13. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).